

HPö/MKa/KL

1.12.2021

kirjaamo.stm@gov.fi
mirka-tuulia.kuoksa@gov.fi

VN/29583/2021 Hallituksen esitysluonnos laiksi tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta

Suomen Lääkäriliitto kiittää mahdollisuudesta lausua otsikon esityksestä.

Esityksessä ehdotetaan tartuntatautilakiin lisättäväksi väliaikaisesti 48 a §, jossa säädettäisiin sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja järjestävälle ja tuottavalle julkiselle tai yksityiselle toimijalle velvollisuus huolehtia covid-19-taudin vakaville seuraamuksille alttiiden asiakkaiden ja potilaiden suojaamisesta varmistamalla, että näiden asiakkaiden ja potilaiden kanssa työskentelevällä henkilökunnalla ja opiskelijoilla on joko covid-19-taudin sairastamisen tai covid-19-rokotusten antama suoja tautia vastaan. Erityisestä syystä työnantaja voisi käyttää em. asiakkaiden ja potilaiden kanssa työskentelyyn henkilöä, jolla ei ole riittävää suojaa covid-19-tautia vastaan. Sääntelyä sovellettaisiin myös virkamiehiin ja viranhaltioihin.

Lääkäriliitto pitää haavoittuvien potilasryhmien suojelua covid-19-taudilta hyvin tärkeänä. Tästä näkökulmasta tartuntatautilain väliaikainen muutos on tervetullut. Liiton käsityksen mukaan lääkäreiden rokotuskattavuus on jo nyt erittäin korkea. Lääkäriliitto pitää myös hyvänä, että ehdotuksessa on huomiota erityisenä syynä säännöksestä poikkeamiselle se, että lääkäriillä itsellään on terveydellinen syy olla ottamatta rokotetta. Tällaisessa tilanteessa liiton käsityksen mukaan lääkäriille on yleensä myös löydettävissä muuta vastaavaa lääkärintyötä, johon siirtymisestä ja tekemisestä sovitaan yhdessä.

Ehdotuksen mukaan soveltamisala on laaja kattaen kaikki sosiaalihuollon ja terveydenhuollon tehtävät, joihin liittyy lähikontaktin aiheuttama tartuntariski covid-19-taudin vakaville seuraamuksille. Soveltamisalan piirissä eivät siis ole vain sosiaalihuollon ja terveydenhuollon ammattihenkilöt vaan koko asiakkaisiin ja potilaisiin lähikontaktissa oleva henkilöstö ja Lääkäriliitto pitää tätä ehdottoman tärkeänä. Ehdotuksen perusteluissa todetaan, että työnantajan tulee tapauskohtaisesti arvioida, onko kyseisessä toimintayksikössä sellaisia tehtäviä, joihin liittyy lähikontaktin aiheuttama tartuntariski covid-19-taudin vakaville seuraamuksille alttiille asiakkaille tai potilaille. Lääkäriliiton käsityksen mukaan työpaikoille tarvitaan lain voimaan tulon jälkeen vielä tarkempaa ohjeistusta, jotta lakia osataan soveltaa oikein. Ehdotettu 48 a §:n 1 momentti jättää myös epäselväksi sen, miten työntekijän tulee osoittaa suoja tautia vastaan eli käytetäänkö koronapassia vai mitä selvitystä käytetään.

Esitetyn 48 a §:n 2 momentin mukaan työnantajalla olisi oikeus käsitellä työntekijän tai työharjoittelussa olevan opiskelijan terveystietoja yksityisyyden suojasta työelämässä annetun lain (759/2004) 5 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla. Lääkäriliitto kiinnittää huomiota siihen, että työelämän yksityisyydensuojalaki ei koske ammatinharjoittajina

toimivia lääkäreitä. Esitysluonnoksen perustelujen mukaan palvelujen tuottaja tai järjestäjä voi sopimusoikeudellisesti edellyttää itsenäiseltä ammatinharjoittajalta riittävää suojaa covid-19-tautia vastaan. Rokotusta ja sairastettua tautia koskevat tiedot pyydetäisiin henkilöltä itseltään. Lääkäriliitto katsoo, että näin vaarallisen taudin kohdalla rokotesuojan olemassaolo on asianmukaista selvittää myös ammatinharjoittajien osalta kuten tehdään mm. influenssarokotteen suhteen. Kuitenkin tulee huomioida, että myös ammatinharjoittajan osalta voi olla tilanne, että hän ei terveydellisistä syistä voi ottaa rokotetta. Mikäli normaaleja käyntivastaanottoja missään suhteessa rajoitettaisiin, niin tällöin lääkäriasemien tulisi järjestää muita korvaavia työskentelymuotoja kuten etätyö-, chat-, video- ja puhelinvastaanotot. Asemien tulee myös kaikissa tilanteissa huomioida riittävän suojavarustuksen saatavuus kaikille lääkäreille.

Ehdotetun säännöksen 3 momentin mukaan työnantajan on tarjottava muuta työsopimuksen mukaista työtä tai muuta sopivaa työtä työntekijälle, joka ei täytä 1 momentissa säädettyjä edellytyksiä. Jos tällaista työtä ei ole tarjolla tai työntekijä ei suostu sitä vastaanottamaan, työnantajalla ei olisi ehdotuksen mukaan palkanmaksuvelvollisuutta työntöön estymisen ajalta, jollei toisin ole sovittu. Lääkäriliitto katsoo, että työoikeudelliset seuraamukset ja ansioturva on sovittava yhteistyössä työmarkkinajärjestöjen kanssa ja viittaa näiltä osin JUKOn lausuntoon.

Lääkäriliitto pitää tärkeänä, että rokotteiden saatavuus yleisesti ja myös tämän lakimuutoksen edellyttämiin rokotuksiin turvataan. Liitto kiinnittää huomiota siihen, että ehdotuksen mukainen 30 päivän siirtymäaika on haasteellinen niille, jotka vasta nyt ottavat ensimmäisen rokotteen.

Ystävällisin terveisin

Tuula Rajaniemi
puheenjohtaja

Heikki Pärnänen
johtaja